

Moderaattori

Janne Leinonen

Johtajaylilääkäri, Keva

Panelistit

Sanna Filatoff-Rajaniemi

Kuntoutusasiantuntija, Keva

Anne Ranta, työympäristötoimitsija Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL

Susanna Finne, palvelupäällikkö, Verve

Kaarina Kiskonen, korvausasiantuntija, Valtiokonttori

Tarja Rätty, työhyvinvointipäällikkö, Tulli

Esimerkki: Pekka poliisi

45-vuotias, ylioppilas, poliisin koulutus

Kenttä- ja partiointityötä

Tules-ongelmat (nivel-ongelmia, selkä operoitu) ja ylipaino

Kuntoutustuella 2 vuotta

Rajoitteet estävät nykytyön, joka vaatii nopeaa reagointikykyä ja hyvää fyysistä toimintakykyä, sekä paljon autossa istumista.

Mitä tehdä?

- Pekka sai Kevasta ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksen kuntoutustuen aikana
- Pekan omana haaveena oli rakennusalan yrittäjäksi ryhtyminen ja alan koulutus
  - Kevassa katsottiin, ettei rakennusosalalle siirtyminen ole tarkoituksenmukaista
  - Pekkaa kehoitettiin selvittämään oman työnantajan kanssa työssä jatkamisen mahdollisuuksia
- Pidettiin työterveysneuvottelu: sopivan työn etsiminen / työn muokkaaminen omalla työnantajalla
- Syntyi suunnitelma siirtymisestä kenttätyöstä poliisipäivystyksen tehtäviin
  - Keva tuki 3 kuukauden mittaista työkokeilua, joka osoitti, että Pekkaa pärjää ko. työtehtävissä hyvin rajoitteista huolimatta
  - Tehtävien haltuun ottamiseksi ja perehtymisen varmistamiseksi työkokeilua jatkettiin vielä 3 kuukautta
- Kuntoutustuki päättyi ja Pekka jatkoi uusissa tehtävissä.

Kuntoutuksen monet kasvot: case

- Kysessä 36-vuotias mies, naimisissa, kaksi lasta (4- ja 2-vuotiaat), ammatiltaan fysioterapeutti.
- Talvella 2012 tt liukastui työmatkalla, satutti päänsä ja sai keskivaikean aivovamman. Pääasiallisina oireina näköhäiriöitä, tasapainovaikeuksia, unihäiriöitä ja väsyvyyttä.
- Ensihoito tapahtui erikoissairaanhoidossa ja jatkohoito neurologian poliklinikalla, jossa laadittiin suunnitelma jatkohoidon ja moniammatillisen lääkinnällisen sekä ammatillisen kuntoutuksen osalle.
- Tt:n työpaikka ja työterveyshuolto pidettiin koko alkuprosessin ajan (1 vuosi 4 kk) tietoisina tt:n toipumisesta.
- 1 vuosi 4 kk kohdalla 1. työkykypalaveri, jossa lähdettiin suunnittelemaan tt:n mahdollisuuksia työhön paluuseen. Tärkeintä oli tt:n oma vahva halu palata takaisin fysioterapeutin tehtäviin!
- Tt:n kohdalla päädyttiin ammatillisena kuntoutuksena työkokeiluun omaan työhön (3 + 3 + 3 kk); työaika ja työtehtävät muokattiin yhteistyössä työntekijälle sopiviksi (työntekijä, erikoissairaanhoido/neurologi, tth ja työnantajan edustajat). Työkykypalavereita pidettiin alussa kolmen kuukauden välein.
- Työntekijä jatkoi työkokeilun jälkeen osasairauspäivärahalla vielä 120 päivää.
- Lisäksi tt kävi työtapaturmavakuuttajan kustantamana ammatillisen lisäkoulutuksen työn ohessa (kesto 7 kk).
- Koko työkykyprosessin ajan tt:n hoitosuhde säilyi neurologian poliklinikalla. Hän sai myös lääkinnällisenä kuntoutuksena neuropsykologista kuntoutusta, fysioterapiaa ja toimintaterapiaa sekä perheterapiaa.
- Lopputuloksena työntekijä palasi 100 % fysioterapeutin tehtäviin työkykyprosessin kestänyt 3 vuotta 2 kk.

Yhteistyöllä kestäviä suunnitelmia

- Sotilastapaturma armeija-aikana; fyysinen vamma ja neuropsykologinen oirekuva päävammasta
- Tavoite: uuden ammatin löytäminen, koska entiseen fyysiseen työhön ei enää paluuta
- Monialainen yhteistyö Verven sisällä: kuntoutussuunnittelija, kuntoutuspsykologi, toimintakykykuntoutuksen suunnittelija
- Monialainen yhteistyö verkoston kanssa: Valtiokonttori, neuropsykologi, hoitava lääkäri, työkokeilun työnantaja, oppilaitos
- Lopputulema: työkokeilun ja pitkän ohjauksen kautta uudelleenkoulutukseen, jota parhaillaan seurataan

Ammatillinen kuntoutus kannattaa aina

- 19-vuotias ajoneuvoasentaja
- Tapaturma sattuu 8/2013, polvi leikataan
  - ➔ Polvivamma, CRPS-oireyhtymä
  - ➔ ei pysty enää ajoneuvoasentajan työhön
- 8/2014 ammatillisen kuntoutuksen selvittelyyn
- 1/2015 työkokeilu: nuoriso-ohjaaja kunnalle
- Koulutussuunnitelma syntyy: nuoriso- ja vapaa-ajan perustutkinto
- Hakee ja pääsee kouluun. Koulutus alkaa 8/2016
- Valmistuminen 5/2018, saa alansa töitä kunnalta 8/2018

- ✚ Uusi ammatti
- ✚ Pystyy työskentelemään uudessa ammatissaan
- ✚ Ansiokehitys

Kuntoutuksella ja työkokeilulla paluu työhön

- 38-vuotias tullitarkastaja; ylioppilas, Tullikoulun kursseja sekä pitkä palvelussuhde tullivalvonnassa
- Työkyvyn ja terveydentilan haaste: vaikea masennus, selkäkipuja ja työyhteisöongelmia
  - Sairauspoissaolo alkanut 2,5 vuotta
  - Pätkissä myönnettyllä kuntoutustuella 1,5 vuotta
  - Viimeisin työterveysneuvottelu: hoidot tehonneet, työkyky alkanut palautua ja työhön paluuta oli ajankohtaista yrittää
  - Työhön paluun suunnitelma
    - Kevan 3 kk:n työkokeilu kevennetysti uudessa työyksikössä, aikaisempia tehtäviä vastaavissa tehtävissä työaikaa, työtehtävien määrää, työn raskautta vähitellen nostaen, esimiehen ja työterveyshuollon seurannassa
- Työkokeilu onnistui hyvin ja henkilö palasi kokoaikaiseksi